

[Bauusgaard.]

tiets initiativ. Det er altså temmelig tydeligt, at der somme tider skal et puf til for at få en udvikling i gang.

Anker Jørgensen: Det radikale lovforslag går som bekendt ud på oprettelse af et aftalenævn — kært barn har jo mange navne. Et aftalenævns opgave skal efter det radikale forslag være at tage sig af stridigheder på arbejdsmarkedet, der truer med at medføre eller allerede har medført arbejdsstandninger, hvor samfundsmæssige interesser sættes på spil. Forslaget går altså ud på, at der skal institueres en permanent voldgiftsret, som skal være klar til at gribe ind, når et flertal i folketinget mener, at samfundsvigtige interesser tilsidesættes.

Det er ikke første gang, et forslag om en eller anden form for tvungen voldgift ligger på folketingets bord. Lige siden 1922 har det radikale parti med mellemrum fremsat sådanne forslag. Selv om der mange gange har været indgreb over for lockouter eller strejker, har folketinget dog altid haft et klart flertal imod en egentlig etablering af tvungen voldgift. Mit parti, som altid har været et meget ansvarsbevidst parti, og som heller ikke har været bange for at tage upopulære standpunkter, hvis vi fandt det rigtigt, har i adskillige tilfælde været med til at foretage indgreb i konkrete situationer, men vi har altid stemt imod en permanent tvungen voldgift, og det vil vi også gøre i det foreliggende tilfælde. Her vil den socialdemokratiske gruppe ikke være med, her trækker vi grænsen.

Selv om de radikales forslag har fået en form, der er mildere — det skal indrømmes — og vel også klogere end noget tidligere voldgiftsforslag, herunder også forslag, som har været udarbejdet af VK, mener vi alligevel, at det radikale forslag er farligt, er betænkeligt. Ved indførelse af en permanent voldgift, som skal tage sig af de samfundsfarlige konflikter, går de indgreb, som hidtil har været undtagelser, hen og bliver reglen. Der vil næppe være grænser for, hvad man kunne få ind under begrebet „samfundsvigtig“.

Der er ikke i Danmark efter vor opfattelse behov for at indføre tvungen voldgift. For det første er Danmark ikke et samfund, der er ved at gå i opløsning på grund af mange

og utidige konflikter, tværtimod, Danmark har formentlig verdensrekord i arbejdsfred. For det andet har fagbevægelsen og arbejdsmarkedets parter i det hele taget selv fundet frem til former, hvorefter konfliktmuligheder ikke rammer egentlig samfundsvigtige områder. Fagbevægelsen har i adskillige tilfælde accepteret indgreb i konkrete situationer; det har været, hvor der virkelig stod livsvigtige interesser på spil, eller hvor undladelse af indgreb kunne få store og i forhold til de konkrete sager urimelige politiske konsekvenser.

Vi tror, at en tvungen voldgift, selv i den foreslåede form, vil gøre forhandlingsgangen mere træg, vil lægge en våd klud på forhandlingerne, idet man vil være tilbøjelig til at lade stridighederne gå til tops. Forhandlingerne, som nu er svære at få afsluttet inden fristens udløb, mener vi yderligere vil trække i langdrag på grund af det overvældende stof, som netop vil samles i toppen, og fordi konfliktrisikoen vil være mindsket. Man må også regne med, at de meget få og forholdsvis begrænsede lovlige konflikter, som har fundet sted i den tid, der er gået, vil blive ombyttet med mange både små og store ulovlige konflikter.

I de fælleserklæringer, som de 4 lønmodtagerorganisationer fremsendte til folketinget den 21. februar og den 16. marts i år, tager disse organisationer da også afstand fra enhver form for tvungen voldgift — også det forslag, som det radikale parti har fremsat. De 4 organisationer repræsenterer, som det er sagt, mere end 1 mill. medlemmer. Det bemærkelsesværdige er, at ikke alene Landsorganisationen, men også Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer, Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger samt Akademikernes Samarbejdsudvalg er med i protesten. Når disse 4 lønmodtagerorganisationer har kunnet samles om dette konkrete spørgsmål — det er i øvrigt første gang, det er sket, så det er lidt af en historisk begivenhed på arbejdsmarkedet — er det naturligvis ikke, fordi man ønsker konflikter, eller fordi man ønsker uro på arbejdsmarkedet, tværtimod; årsagen er den, at et aftalenævns tilstedeværelse vil virke hæmmende på forhandlingerne, vil mindske ansvarsfølelsen og netop derfor have tilbøjelighed til at fremme uroen på de